

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând recursul declarat de către lichidatorul Fabricii de Conserve „Merencon” Societate cu Răspundere Limitată, Barcari Ina,
în cauza intentată la cererea lui Marcovețev Pavel cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” Societate cu Răspundere Limitată în proces de insolvență,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, prin care cererea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 07 iulie 2014, administratorul SRL „Vlexim-SV”, Vladimir Bazatin, s-a adresat instanței de insolvență cu o cerere introductivă, solicitând declararea Fabricii de conserve „Merencon” SRL în stare de insolvență, cu inițierea procedurii de insolvență, precum și numirea în calitate de administrator al insolvenței a Inei Barcari, c/f INDO 1013600037283, sediul: mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 69 et. 2.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, cererea introductivă depusă de către administratorul SRL „Vlexim-SV” Vladimir Bazatin a fost admisă spre examinare, cu punerea sub observație a debitorului Fabrica de conserve „Merencon” SRL, MD-6526, s. Mereni, str. 31 August 4, r-ul Anenii Noi, IDNO 1004600008364.

Iar prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 a fost admisă cererea introductivă depusă de administratorul SRL „Vlexim-SV”, Vladimir Bazatin, cu constatarea insolvenței debitorului și intentarea procesului de insolvență prin inițierea falimentului simplificat față de Fabrica de conserve „Merencon” SRL, cod fiscal 1004600008364, sediul: r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 August 42, ridicarea dreptului de administrare a lui Valeriu Toma și desemnarea Inei Barcari, deținătoare a autorizației nr. 26 din 14 ianuarie 2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM, în funcția de lichidator al Fabricii de conserve „Merencon” SRL, cod fiscal 1004600008364, sediul: r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 August 42.

La data de 03 iunie 2015, Marcovțev Pavel, reprezentat de avocatul Constantin Arabadji a înaintat o cerere cu privire la separarea bunurilor, și anume a stivuitorului diesel „Балканкар” și o mașină de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia), care se găsesc pe teritoriul întreprinderii „Merencon” SRL pe adresa r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 august 42, din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” SRL în proces de insolvență și transmiterea acestora în proprietatea lui Marcovțev Pavel. Totodată, a solicitat anularea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate în privința stivuitorului diesel „Балканкар” și a mașinii de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia) amplasate pe teritoriul întreprinderii „Merencon” SRL pe adresa r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 august 42.

În motivarea cererii a indicat că la 03 septembrie 2013, între Marcovțev Pavel și Fabrica de conserve „Merencon” SRL a fost încheiat contractul de depozit, conform căruia Marcovțev Pavel a transmis spre păstrare Fabricii de conserve „Merencon” SRL un stivuitor diesel „Балканкар” și o mașină de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia) pe un termen de 2 ani.

Sustine că utilajul menționat îi aparține lui Marcovțev Pavel cu titlu de proprietate, fapt care îl confirmă prin recipisa eliberată la 03 septembrie 2013 de către administratorul SRL „Merencon”, Toma Valeriu.

Menționează că potrivit recipisei în cauză, Marcovțev Pavel a achitat pentru stivuitorului diesel „Балканкар” 160 000 lei, iar pentru mașina de ambalare a borcanelor 20 000 euro, concomitent prin aceeași recipisă se confirmă și faptul transmiterii utilajului indicat în proprietatea lui Marcovțev Pavel.

Afirmă că Marcovțev Pavel a cumpărat utilajul indicat, devenind proprietar al acestuia, după care l-a transmis spre păstrare SRL „Merencon” și care în prezent se află pe teritoriul întreprinderii.

Insistă că Marcovțev Pavel, în baza unui drept real (dreptul de proprietate), dobândit anterior intentării procesului de insolvență, a demonstrat că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare.

Iar cu referire la prevederile art. 40 al Legii insolvenței, bunurile indicate nu pot fi incluse în masa debitoare a SRL „Merencon”, deoarece reprezintă un drept patrimonial inalienabil a lui Marcovțev Pavel și de aceea ultimul este în drept să solicite separarea bunului din masa debitoare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, a fost admisă cererea lui Marcovțev Pavel, reprezentat de avocatul Constantin Arabadji și separate stivuitorul diesel „Балканкар” și mașina de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia), din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” SRL, cu dispunerea transmiterii acestora către proprietarul Marcovțev Pavel, IDNP 0960901545540, domiciliat în mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu 34, ap. 3.

Prin aceeași încheiere au fost anulate toate sechestrele aplicate în privința stivuitorului diesel „Балканкар” și a mașinii de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia).

La 06 iunie 2016, lichidatorul Fabricii de conserve „Merencon” SRL, Barcari Ina a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea lui Marcovțev Pavel de separare a bunurilor din masa debitoare să fie respinsă.

În motivarea recursului lichidatorul Barcari Ina a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că instanța de insolabilitate în baza unei recipise, care în opinia sa este fictivă, a recunoscut dreptul de proprietate a unei terțe persoane.

Afirmă că la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe care ar confirma respectarea a unei din condițiile legale cu privire la dobîndirea dreptului de proprietate. La materialele cauzei fiind prezentată doar o recipisă, prin care Toma Valeriu a primit de la intimat o sumă bănească, respectiv, consideră că acest înscris nu ar putea avea careva efecte juridice, deoarece nu corespunde exigențelor unui contract de vânzare-cumpărare.

În aceste condiții remarcă și faptul că instanța de insolabilitate a interpretat un înscris în forma liberă ca fiind drept un contract de vânzare-cumpărare, Valeriu Toma fiind drept vânzător și intimatul cumpărător, fără a da o apreciere juridică corectă a acesteia, mai mult ca atît nici nu a considerat necesar de a verifica dacă vânzătorul deține careva drepturi de proprietate asupra bunurilor pe care le-a realizat la data de 03 septembrie 2013.

Insistă că bunuri care au fost separate din masa debitoare niciodată nu au fost proprietate privată a lui Toma Valeriu, respectiv acesta nu putea să le vîndă, în acest sens invocînd permisul cu dreptul de producere conservelor eliberat de către Centrul de Standartizare și Experimentare a Calității Producției de conserve, unde la pagina 7 este descrisă linia de producere a compoturilor, specificîndu-se că mașina de ambalare a borcanelor marca EL-200 producător Italia în anul 2009, era proprietate a SRL „Merencon”.

Respectiv, apreciază că în anul 2009 bunurile asupra cărora s-a solicitat separare aparțineau SRL „Merencon”, administratorul căreia era Toma Valeriu, fapt care atestă că ultimul nu putea în anul 2013 să vîndă bunurile menționate, deoarece nu-i aparțineau de drept.

La 18 august 2016 în adresa lui Marcovțev Pavel, a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către lichidatorul Fabricii de conserve „Merencon” SRL, Barcari Ina.

La 07 octombrie 2016 Marcovțev Pavel a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și a solicitat respingerea lui și din motivul că Legea insolabilității nu prevede posibilitatea contestării cu recurs a încheierii instanței de insolabilitate de separare a bunurilor din masa debitoare.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Legea insolabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La fel, prevederile art. 425 CPC, statuează că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum atestă actele cauzei, încheierea instanței de insolabilitate din 10 mai 2016 a fost expediată în adresa lichidatorului Fabricii de conserve „Merencon” SRL, Barcari Ina la data de 16 mai 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire, însă date care ar confirma și recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 iunie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 48 alin. (1) și (3) din Legea enunțată, persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintează administratorului insolvenței/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa de debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul. În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții.

În conformitate cu art. 14 alin. (1), (2) și (3) CPC, la judecarea pricinilor civile în primă instanță, actele judiciare se emit în formă de hotărâre, încheiere și ordonanță. În formă de hotărâre se emite dispoziția primei instanțe prin care se soluționează fondul pricinii. În formă de încheiere se emite dispoziția primei instanțe prin care nu se soluționează fondul pricinii.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 07 iulie 2014, administratorul SRL „Vlexim-SV”, Vladimir Bazatin, a depus instanței de insolvență o cerere introductivă, prin care a solicitat declararea Fabricii de conserve „Merencon” SRL în stare de insolvență, cu inițierea procedurii de insolvență față de această, precum și numirea în calitate de administrator al insolvenței a Inei Barcari, c/f INDO 1013600037283, sediul: mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 69 et. 2.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, cererea introductivă depusă de către administratorul SRL „Vlexim-SV” Vladimir Bazatin a fost admisă spre examinare, cu punerea sub observație a debitorului Fabrica de conserve „Merencon” SRL, MD-6526, s. Mereni, str. 31 august 4, r-ul Anenii Noi, IDNO 1004600008364.

Iar prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 a fost admisă cererea introductivă depusă de administratorul SRL „Vlexim-SV”, Vladimir Bazatin, constată insolvența debitorului și intentată procesului de insolvență cu inițierea falimentului simplificat față de Fabrica de conserve „Merencon” SRL, cod

fiscal 1004600008364, sediul: r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 August 42, ridicarea dreptului de administrare a lui Valeriu Toma și desemnarea Inei Barcari, deținătoare a autorizației nr. 26 din 14 ianuarie 2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM, în funcția de lichidator al Fabricii de conserve „Merencon” SRL, cod fiscal 1004600008364, sediul: r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 August 42.

La 03 iunie 2015, Marcovțev Pavel, reprezentat de avocatul Constantin Arabadji, a înaintat instanței de insolvență o cerere cu privire la separarea bunurilor, și anume a stivuitoarelor diesel „Балканкар” și a unei mașini de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia), care se găsesc pe teritoriul întreprinderii „Merencon” SRL pe adresa r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 august 42, din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” SRL în proces de insolvență și transmiterea acestora în proprietatea lui Marcovțev Pavel, precum și anularea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate în privința stivuitoarelor diesel „Балканкар” și a mașinii de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia) situate pe teritoriul întreprinderii „Merencon” SRL pe adresa r-ul Anenii Noi, s. Mereni, str. 31 august 42.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 a fost admisă cererea lui Marcovțev Pavel, reprezentat de avocatul Constantin Arabadji și separate din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” SRL stivuitoare diesel „Балканкар” și mașina de ambalare a borcanelor Т./тоф (producător Italia), cu dispunerea transmiterii acestora către proprietarul Marcovțev Pavel, IDNP 0960901545540, domiciliat în mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu 34, ap. 3 și anularea sechestrelor aplicate asupra acestor bunuri.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de insolvență, la caz Curtea de Apel Chișinău, a emis încheiere prin care a decis asupra separării bunurilor din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” SRL, în proces de insolvență, pe când conform legii urma să emită o hotărâre în acest sens.

Se reiterează că dacă o persoană demonstrează în baza unui drept real sau personal că un bun nu poate fi inclus în masa debitoare, ea neavând statut de creditor chirografar, va putea solicita separarea bunului din masa debitoare, adresând în acest sens o cerere motivată administratorului insolvenței; dacă administratorul va refuza separarea, persoana va sesiza instanța de insolvență. În privința cererii de separare a bunului, instanța se va pronunța printr-o hotărâre în care va forma loturi de atribuire a bunurilor, ținând cont de acordul părților, de natura bunurilor, mărimea cotei-părți ce se cuvine fiecăruia, de faptul dacă unii coproprietari nu au făcut construcții sau îmbunătățiri etc.

Prin urmare, având în vedere faptul că prin acțiunile (cererile) de separare a bunurilor din masa debitoare se soluționează litigiile în fond, instanțele de insolvență vor adopta în asemenea cazuri hotărâri, și nu încheieri.

Totodată, instanța de recurs menționează că separarea unui bun din masa debitoare poate fi făcută în cazul întrunirii cumulative a următoarelor condiții: persoana care solicită separarea trebuie să dețină un drept real; bunul să fi fost inclus în masa debitoare de către administrator/lichidator; bunul să existe în natură; bunul să poată fi separat/partajat în natură.

Persoana care solicită separarea trebuie să dețină un drept real asupra bunului. Codul civil deosebește ca drept real principal - dreptul de proprietate și ca drepturi

reale accesorii - dreptul de superficie; dreptul de uzufruct; dreptul de uz; dreptul de abitație; dreptul de servitute; dreptul de administrare; dreptul de concesiune; dreptul de folosință; drepturile reale de garanție, gajul.

Iar reieșind din interpretarea art. 39 și 48 al Legii insolvenței, cererile de separare pot fi întemeiate doar pe dreptul de proprietate. Drepturile reale accesorii asupra bunului inclus în masa debitoare nu stinge dreptul de proprietate a societății insolvente, respectiv titularii drepturilor reale accesorii nu pot solicita separarea bunurilor din masa debitoare. Corespunzător, se va atrage atenția, că dreptul real al persoanei care depune cererea de separare trebuie să existe pînă la intentarea procesului de insolvență.

Analizînd materialele pricinii și conținutul încheierii recurate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău nu a verificat dacă TomaValeriu deținea careva drepturi de proprietate asupra bunurilor, care se pretind a fi separate din masa debitoare, la data realizării acestora către Marcovțev Pavel, precum și dreptul la înstrăinarea acestora, avînd în vedere că, prin prisma art. 320 alin. (2) Cod Civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

Temeinicia pretențiilor înaintate de către Marcovțev Pavel se impune a fi verificată și prin aprecierea materialului probator prezentat de recurent, și anume a Actului de verificare a echipamentului tehnic și a stării sanitare Fabricii de conserve „Merencon” SRL pentru obținerea permisiunii de producere a conservelor în asortiment, din conținutul căruia rezultă că la situația din 24 iunie 2009, mașina de ambalare a borcanelor T./тоф marca FL-200 (producător Italia) se afla la balanța Fabricii de conserve „Merencon” SRL, era instalată la linia de producere și se utiliza.

Situația care impune clarificării și temeiului rațional al contractului de depozit încheiat între SRL „Merencon” și Marcovțev Pavel, prin care ultimul a transmis spre păstrare SRL „Merencon” un stivuitor diesel „Балканкар” și o mașină de ambalare a borcanelor T./тоф (producător Italia) pe un termen de 2 ani.

În consecință, instanța de recurs constată că instanța de insolvență, a motivat defectuos actul de procedură contestat, și anume, nu a indicat motivele care au determinat concluziile acesteia și legea guvernantă, inclusiv probele prezentate de părți care urmau a fi apreciate de către instanță, cu expunerea asupra acestora în cadrul actului de procedură.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că la emiterea încheierii recurate instanța de insolvență a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept procedural, iar omisiunea respectivă nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către lichidatorul Fabricii de conserve „Merencon” SRL, Barcari Ina, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 și a restitui pricina spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată, ținînd cont de faptul că prin încheierea contestată instanța s-a expus asupra fondului cauzei.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate și reexaminînd pricina, să emită o soluție legală și întemeiată, respectînd dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Fabricii de conserve „Merencon” Societate cu Răspundere Limitată, Barcari Ina.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 în cauza intentată la cererea lui Marcovețev Pavel cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare a Fabricii de conserve „Merencon” Societate cu Răspundere Limitată în proces de insolabilitate și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță